

Shrnutí
webináře

Offsety a výsadba stromů: Co musíte vědět, než budete sázet.

29. 3. 2023

_Obsah připravili: Petr Maděra a Miroslav Kundrata

_Celý záznam webináře najdete [zde](#) ↗

_Informace jsou platné ke dni zveřejnění webináře: 29. března 2023

Co má smysl z pohledu akumulace biomasy a CO₂

Carbon forestry (uhlíkové lesnictví):

- Zakoupit les ohrožený ilegální těžbou a ponechat ho samovolnému vývoji nebo podpořit vlastníka lesa s podobným záměrem = udržení (záchrana, zachování) vysoké zásoby biomasy.
- Nabídnout vlastníkovi lesa změnu strategie od exploatačního využívání k ponechání samovolnému vývoji a podpořit ho v tomto.
- Zalesnění dlouhodobě odlesněných ploch (například degradovaných, s nízkou produkcí) na škále od pokusu o revitalizaci přirozeného ekosystému po založení plantáže rychle rostoucích dřevin.
- Na zemědělské půdě zavádění agrolesnických systémů.
- Rozvojové země vs. rozvinuté – v rozvinutých zemích je péče o lesy řízena přísnými zákony a je zajištěna jejich trvalá udržitelnost daná povinnostmi zalesnit

vytěžený les, v rozvojových zemích většinou takové zákony neexistují nebo nejsou dostatečně vymáhány. Proto má v rozvojových zemích carbon forestry větší smysl.

Kontrola, inventarizace lesa:

- Řada metod měření biomasy, různě náročných na čas, přístroje a finance a tudíž i různě přesných.
- Většinou měříme objem kmene (zanedbává se biomasa větví, listoví a kořenů).
- Objem kmene ale nic neříká o množství vázaného CO₂.
- Nutno pomocí hustoty dřeva přepočítat na hmotnost sušiny (bez vody).
- Cca 50 % hmotnosti sušiny tvoří uhlík.
- Organický uhlík v půdě (zejména v lesní) je též velmi významný.

Problematika offsetování a jejich rizika

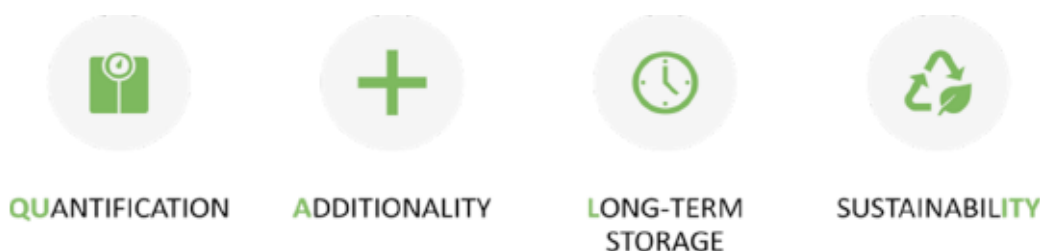
Offsety a Evropská komise

Součástí strategií k dosažení uhlíkové neutrality v roce 2050 – zvyšuje zájem o offsetování.

ANO certifikace X **NE obchodování v rámci ETS** (Evropský systém obchodování s emisemi)

Co je možné certifikovat:

- Přírodě blízká opatření (obnova lesů, půdy a inovativní zemědělské postupy).
- Technologie (bioenergie, zachycování a ukládání uhlíku...).
- Výrobky a materiály s dlouhou životností (např. dřevostavby).

Podmínky certifikace:

Více informací: "Commission proposal for a carbon removal certification framework" a "Certifikace pohlcování uhlíku – pravidla EU".

2023 EK připravuje:

- základní 'QUALITY' kritéria,
- podrobná certifikační pravidla pro měření, monitorování, vykazování a ověřování pohlcování uhlíku.

Jak to bude pravděpodobně fungovat:

- Závěmci podají žádost do veřejného/soukromého systému certifikace schváleného Komisí.
- Opatření budou pravidelně ověřována a certifikována nezávislými certifikačními orgány.
- Výsledkem bude osvědčení o shodě a množství odstraněného uhlíku.

Důraz na věrohodnost a eliminaci reputačních rizik = nákladné a složité certifikační procesy. Jejich vypracování se protahuje několik let kvůli metodickým nejasnostem.

Na rizika dobrovolných offsetových nature-based schémat upozorňují i zkušenosti 10leté praxe USA: <https://www.iatp.org/documents/lessons-eus-carbon-farming-plans>

Zero carbon: největší výzva vlád i firem

Významná část emisí firem je ve Scope 3*, kde firmy mají omezené možnosti jak Corporate Carbon Footprint (CCF) snížit. To také ovlivňuje tlak na offsetování.

* Nepřímé emise: emise, které jsou následkem aktivit podniku a které vznikají ze zdrojů mimo kontrolu či vlastnictví podniku.

Rizika offsetů

- Riziko nereálných očekávání, boom certifikačních firem a byznysu s offsety.
- Metodické nejasnosti, čeká se na guidelines z EK. Nejférovější se jeví průběžná platba za roční přírůstky, která má pomalý náběh.
- Důležitější než sequestrace uhlíku jsou adaptační a ekosystémové funkce stromů – nekompatibilní s ekonomickými ukazateli, těžko se vyčíslují.
- Hospodářský les: probírky – vyroste cca 10 %, max. 15 % sazenic.
- Adicionalita – pouze nové výsadby. Obnovu lesa po kalamitách a těžbě nelze započítat jako offset! Podceňované náklady (ochrana sazenic a péstební péče).
- Typický greenwashing: koupím 10 000 sazenic s výsadbou na kalamitní holině od zprostředkovatele. Vykazují zachycení CO₂ v mýtním věku stromu (80 let) až 3 t na strom. Reportují 30 000 tun emisí CO₂.

Pár čísel

- 1 strom absorbuje za 30 let až **1,2 tun CO₂** (včetně kořenů) = **40 Kg CO₂/rok**.
- 10 milionů stromů za **30 let** (2050) absorbuje 12 mil tun CO₂ = **0,4 mil tun CO₂/rok**.

Malý význam stromů pro sekvestraci uhlíku, **ALE!** velký a nezastupitelný pro krajinu a města.

Závěry

- Stromy mají nezastupitelný význam pro stabilitu krajiny, biodiverzitu, zadržování vody nebo ochlazování měst – podporujte výsadby stromů především pro jejich význam v adaptaci na změnu klimatu.
- Přínos nových výsadeb pro kompenzaci uhlíkové stopy je v našich podmínkách malý. Významnější jsou celé ekosystémy: lesy, louky, mokřady, rašeliniště, půda, apod.
- Uhlíkovou neutralitu firmy nelze stavět na offsetech a na marketingu, cesta je v postupném snižování stopy, nových technologiích.
- Výsadby ve volné krajině mají větší dopad na změnu než výsadby v lesích, kde dominují stát a velcí vlastníci. Dobrovolnické výsadby v lesích: ca 0,2 % z celkového počtu 244 milionu sazenic vysazených v roce 2021.
- Lesnické výsadby po hospodářských ani kalamitních těžbách nelze vykazovat jako offsety, nesplňují princip aditionality (nových ploch zeleně).
- Evropská komise připouští ukládání uhlíku do stromů a půdy jako dobrovolný nástroj, pokud je transparentně certifikovaný. Nepočítá se zahrnutím offsetů do obchodu s emisními povolenkami.
- Tlak na offsetování poroste: vytváří se kolem toho byznys, který ale může podkopávat důvěru v Green deal, pokud se vymkne kontrole.
- Riziko greenwashingu: prověřte partnera který nabízí offsety – musí být akreditovaný.

Webinář vznikl ve spolupráci s iniciativou Změna k lepšímu a Nadací Partnerství.

**ZMĚNA
KLEPSIMU**

Změna k lepšímu je byznys platforma pro firmy, které vidí v udržitelnosti příležitost. Propojují firmy i experty, sdílí příklady dobré praxe, edukují, poskytují pravidelný monitoring legislativy a prosazují systémová řešení na české i nadnárodní úrovni. Více na www.klepsimu.cz

 nadace
partnerství
| LIDÉ A PŘÍRODA

Tvoříme partnerství pro přírodu. Finančně podporujeme, vzděláváme a pomáháme lidem a komunitám, aby převzali zodpovědnost za péči o životní prostředí.

noGreenwashing

Kontakt pro média
Iniciativa NoGreenwashing
www.nogreenwashing.cz
info@greenwashing.cz
tel.: (+420) 775 248 106